

ЗВІТ

результати оцінювання освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» факультету «Образотворче мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» освітньо-професійна програма «Графіка» весняний семестр 2021/2022 н. р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки за визначеною освітньою програмою здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу у ХАРКІВСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ АКАДЕМІЇ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти рівнем організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки – студентів факультету «Образотворче мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Опитування проводилось 07.02.2022 – 13.02.2022 р. Характеристика вибірки: 72 респондента (75% від загальної кількості) – студенти 1-4 курсів (освітньо-професійна програма «Графіка», денна форма навчання).

Опитування щодо оцінювання рівня освітньої підтримки здобувачів освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання є одним з важливих інструментів забезпечення якості освіти, зокрема тому, що дозволяє виявити проблемні ситуації з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу.

Унікальна особливість навчання в ХАРКІВСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ АКАДЕМІЇ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ – невелика чисельність здобувачів у студентських групах, члени яких навчаються за освітньо-професійними програмами на факультеті «Образотворче мистецтво». Ця особливість полегшує реалізацію індивідуального підходу до підготовки здобувачів, але утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів анкетування (6 «закритих» питань).

Результати аналізу відповідей на питання: В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі на ОПП «Графіка»? свідчать про те, що абсолютна більшість респондентів (89,2%) задоволені рівнем підтримки з боку деканату – повністю задоволених 30,6% опитуваних, в більшій мірі – 58,6%. Незначна кількість (10,8%) респондентів вважають, що рівень підтримки можна було б і посилити.

Результати відповідей на питання: «В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі на ОПП «Графіка»?» представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

- Відповіді на питання: «В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку деканату в освітньому процесі на ОПП «Графіка»?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задовольняє	30,6
В більшій мірі	58,6
Бажано посилити	10,8

Кількість відповідей на питання щодо суб'єктивної задоволеності рівнем інформаційної та організаційної підтримки з боку кураторів не дуже різниться із кількістю відповідей на питання щодо задоволеності рівнем підтримки з боку деканату – абсолютна більшість опитуваних (83,6%) підтримкою з боку кураторів задоволені. Повністю відповідає очікуванням щодо підтримки в освітньому процесі кураторами 40,3% студентів, які брали участь в опитуванні, 43,3% респондентів також задоволені, але не повністю – на жаль, ніхто з опитуваних не пояснив (не скористався нагодою надати пропозицію чи виказати конкретне побажання), які саме очікування підтримки з боку кураторів не виправдувались. Опитуванні виявило і незадоволених – 16,4% респондентів вважають, що рівень інформаційної і організаційної підтримки бажано посилити.

Результати відповідей на питання: «В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі на ОПП «Графіка»?» представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

- Відповіді на питання: «В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку куратора в освітньому процесі на ОПП «Графіка»?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволені	40,3
В більшій мірі	43,3
Бажано посилити	16,4

Опитування показало, що абсолютна більшість студентів, які опановують освітньо-професійну програму «Графіка» високо оцінюють інформаційну і організаційну підтримку, яку надають здобувачам викладачі випускової кафедри – підтримка повністю відповідає очікуванням 34,7%

опитуваних, у більшій мірі – 55,9% студентів, які брали участь у анкетуванні. Вважають, що рівень підтримки бажано посилити лише 9,4% респондентів.

Результати відповідей на питання: «В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри в освітньому процесі на ОПП «Графіка»? представлені у таблиці 3.

Таблиця 3

- *Відповіді на питання: «В якій мірі задовольняє Вас інформаційна, організаційна підтримка з боку кафедри в освітньому процесі на ОПП «Графіка»?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволені	34,7
В більшій мірі	55,9
Бажано посилити	9,4

Свідчення високого рівня організації правової допомоги студентам Харківської державної академії дизайну і мистецтв – 9,7% респондентів указали, що їм відомо про можливість отримати безкоштовну консультацію юриста академії, при тому 90,3% опитуваних пояснили, що у них необхідності у консультаціях не виникало.

Результати відповідей на питання: «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?» представлені у таблиці 4.

Таблиця 4

- *Відповіді на питання: «Чи надано Вам можливість вільно звернутися за безкоштовною консультацією до юриста академії у разі необхідності?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так	9,7
Не виникало потреби	90,3

При відповіді на питання щодо задоволеності рівнем соціальної підтримки з боку профспілки, думки респондентів поділилися – серед тих, хто брав участь в анкетуванні, 41,7% «повністю задоволених», задоволені «більшою частиною» 25% опитуваних. Указали, що вони «задоволені у цілому» 33,3% респондентів.

Результати відповідей на питання: «В якій мірі задовольняє Вас соціальна підтримка з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, студентські квитки (isic), отримання академічних та соціальних стипендій)?» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

- *Відповіді на питання: «В якій мірі задовольняє Вас соціальна підтримка з боку профспілки (матеріальна допомога сиротам, студентські квитки (isic), отримання академічних та соціальних стипендій)?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю	41,7
В більшій частині	25
Задовольняє в цілому	33,3

Опитування проводилось на початку лютого, і студентів першого курсу, які вже мали можливість протягом осіннього семестру сформувавши ґрунтовні думки щодо якості підтримки студентів у навчальному процесі адміністрацією академії, залучили до опитування. Серед респондентів 29,2% – студенти першого курсу, студентів 2 курсу 30,6%, студентів 3 курсу 22,2% від загальної кількості тих, хто брав участь в опитуванні. Найменшу активність проявили студенти останнього, 4 курсу бакалаврату – лише 18% з них виявили бажання брати участь в опитуванні.

Результати відповідей на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?» представлені у таблиці 6.

Таблиця 6

- *Відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
1 курс	29,2
2 курс	30,6
3 курс	22,2
4 курс	18

Аналіз інформації, отриманої при проведенні анкетування, дав змогу оцінити рівень (на суб'єктивну думку студентів) освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку отримують здобувачі вищої освіти факультету «Образотворче мистецтво» (ОПП «Графіка»).

Опитування виявило значний незбіг суб'єктивних думок респондентів, і цей незбіг конкретизовано при аналізі відповідей на інші питання, винесені на опитування.

Про прагнення взяти на себе відповідальність за вибір освітніх маршрутів і результати навчання свідчить те, що серед здобувачів тих, хто вважає, що дорослі люди, студенти закладу вищої освіти не потребують якогось особливого піклування – більшість. Отже більшість респондентів

повністю або в цілому задоволені рівнем організаційної і інформаційної підтримки з боку деканату, кураторів, випускаючої кафедри в освітньому процесі на ОПІ «Графіка».

Значно менша кількість серед тих здобувачів, хто брав участь в опитування (від 9,4% до 16,4%) виказали побажання, щоб рівень всілякої підтримки в освітньому процесі їм було посилено.

Ці побажання є непрямим показником рівня особистісної зрілості опитуваних, які прагнуть перекласти відповідальність за ефективність освітнього процесу на когось (деканат, кафедра, куратори...), хто б надав їм інформаційну підтримку і виказують незадоволення, але не утруднюють себе найпростішою дією – зверненням до інформації у відкритому доступі, зокрема, на сайті <https://ksada.org/>.

Абсолютна більшість респондентів задоволені рівнем соціальної підтримки з боку профспілки.

Показник рівня стабільності, передбачуваності і відчуття захищеності, яке забезпечує керівництво Харківської державної академії дизайну і мистецтв студентам – свідчення 90,3% респондентів про те, що вони не стикалися з необхідністю звертатися по консультацію (хоча б і безкоштовну) до юриста академії.

На жаль, студенти не проявили активності і не скористалися нагодою доповнити відповіді «закритих» питань – не пояснили, як саме і у чому конкретно вони бачать «посилення» рівня підтримки (інформаційної, організаційної, тощо...).

Лише 11% студентів з тих, хто брав участь в опитуванні, надали розгорнуті відповіді на одне «відкрите» питання: «Ваші пропозиції та побажання?».

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові пропозиції та побажання (орфографія збережена).

- Було б чудово побачити у своєму розкладі предмет «фінансова грамотність»
- Мене не до кінця влаштовує соціальна допомога в академії, тому що соціальна стипендія приходить не вчасно та спізнюється на місяць.
- Коли будуть Карти харків'янина?
- Було б добре їздити на три-чотири пари але в один день, а наступний мати вільним. Бо іноді так виходить, що дорога до академії й додому займає більше часу аніж самі пари. Декому доводиться їздити досить далеко
- Побажання Не закривати на дистанційне навчання

Інформація, отримана при аналізі «пропозицій та побажань» дала змогу окреслити коло питань, які, на суб'єктивну думку здобувачів, необхідно вирішити із адміністрацією Академії. Між тим «побажання» виявили рівень особистісної зрілості студентів, які брали участь в опитуванні. Так, побажання щодо розкладу занять конкретизував один з респондентів – на

його (її) думку (суб'єктивну): «Було б добре їздити на три-чотири пари але в один день, а наступний мати вільним». Зустрічне питання: «Вільним від чого? Від систематичних занять під керівництвом викладачів?»

Щодо підтримки у вигляді вчасного нарахування соціальних стипендій і отримання «карток Харків'янина» – це звернення не за адресою – рішення приймають не на рівні Академії, інформація щодо порядку отримання карток і нарахування соціальної стипендії – у відкритому доступі.

Тематика побажань свідчить про зневагу студентів (тих, хто виказав побажання щодо «підсилення» рівня інформаційної підтримки – а таких від 9,4% до 16,4%) до офіційних джерел інформації – зокрема, сайту Академії <https://ksada.org/>, на якому регулярно розміщують інформацію щодо діяльності профспілки Академії, а також – і про потенційну можливість отримати соціальну підтримку:

Члени організації захищені від багатьох можливих неприємностей при рішенні трудових суперечок, вони мають право:

- на одержання безкоштовної юридичної допомоги в профспілкових органах; матеріальну допомогу від організації;
- оздоровити дітей до 14 років зі значними знижками;
- оформити міжнародні студентські білети (isic) або білети для викладачів (itic) зі значними знижками;
- безкоштовну допомогу при оформленні пенсій, компенсаційних виплат.

А також мають всі права і обов'язки, які визначені уставом організації¹.

На сайті Академії постійно оновлюють інформацію щодо організації навчального процесу, вичерпну інформацію щодо розкладу занять (і актуальних змін у розкладі) можна отримати на <http://portal.ksada.org:8090/time-table/teacher?type=1>, контактну інформацію щодо спілкування з викладачами наведено у силлабусах навчальних дисциплін.

Єдине конструктивне і дуже втішне побажання щодо інформаційної підтримки, яке свідчить про зацікавленість респондента у формуванні власних освітніх маршрутів: «Було б чудово побачити у своєму розкладі предмет «фінансова грамотність».

В цілому дані проведеного аналізу дозволяють зробити позитивні висновки щодо суб'єктивної оцінки студентами, які навчаються за ОПП «Графіка» рівня освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, яку вони можуть отримати під час навчання у Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Кількість студентів факультету «Образотворче мистецтво» – один із факторів, який сприяв формуванню унікальної атмосфери: кафедри, деканат (на різницю від «гігантів» – ЗВО «ХП», з тисячами студентів) ближче до студентів, ніж у закладах освіти з великою кількістю здобувачів.

Підхід, у рамках парадигми студентоцентрованості, за яким студента розглядають як суб'єкта із власними унікальними інтересами, потребами, досвідом та бекграундом, і який спроможний бути автономним і

відповідальним учасником освітнього процесу передбачає, що студент, як самодостатня і відповідальна особистість, не потребує особливої підтримки у своїх навчальних і особистих справах і починаннях.

Протилежністю цього підходу є парадигма – студент як об’єкт навчання, який не спроможний на повноцінну агентність, а отже потребує виховання і догляду.

У парадигмі студента, як об’єкта, останній неспроможній самостійно формулювати власні інтереси та потреби, а тому заклад вищої освіти патерналістично вирішує, що і як мають вчити студенти.

Результати аналізу даних, отриманих у ході моніторингу рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти рівнем організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» факультету «Образотворче мистецтво» освітньо-професійної програми «Графіка» дають змогу зробити висновки про те, що студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, дає об’єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

15.02.2022 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР

ⁱ <https://ksada.org/1profspilka.html>